

podle zák. č. 134/1867 ř. z. nevyhovuje předpisu § 4 tohoto zák., je-li podepsáno jen jediným proponentem. Tento právní názor vyslovil a odůvodnil nss také v nář. Boh. A 8803/30.

Když se věci takto mají, nemohl ovšem žal. úřad porušiti zákon, odepřel-li projednati oznámení o utvoření spolku »Komunal-Verein in T.« proto, že bylo učiněno jen jedním proponentem.

Č. 10.983.

Š k o l s t v í: * Ustanovení § 9 odst. 5 nař. č. 96/1930 Sb., určující část pensijní základny, vyplývající z funkčního služného pro ředitele vyšší střední školy se služebními požitky v době odchodu do výslužby V. hodn. tř. 2. plat. stupně částkou 8.640 Kč, není v rozporu se zákonem.

(Nález ze dne 8. ledna 1934 č. 4342/31.)

Prejudikatura: Boh. A 10.484, 10.591 a 10.831/33.

Věc: Alois H. ve Z. proti ministerstvu školství a národní osvěty o výměru výslužného.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výnosem z 23. srpna 1930 vyměřila zšr v Brně st-li, který jako ředitel státního reálního gymnasia v Brně odešel dnem 1. července 1925 do výslužby, na základě zák. z 20. května 1930 č. 80 Sb. vzhledem k pensijní základně 48.240 Kč základní služné 9. plat. stupnice 39.600 Kč a funkční služné 8.640 Kč určené podle §§ 9 a 50 vl. nař. z 26. června 1930 č. 96 Sb. místo dosavadních odpočívých požitků od 1. ledna 1930 výslužné ve výši 100%ní nové pensijní základny, t. j. 48.240 Kč ročně.

V odvolání proti tomu podaném poukazoval st-l k tomu, že služební místo ředitele ústavu, který v době svého odchodu na odpočinek spravoval, bylo vl. nař. ze 7. července 1926 č. 115 Sb. zařaděno do 1. stupnice funkčního služného, a žádal, aby mu proto bylo přiznáno funkční služné 11.040 Kč.

Nař. výnosem zamítlo min. škol. odvolání to vzhledem k ustanovení § 5 zák. č. 70/30 a § 9 odst. 5 vl. nař. č. 96/30, neboť podle tabelárního přehledu tamže uvedeného určí se část pensijní základny, vyplývající z funkčního služného u ředitele střední školy, který měl v den skončení činné služby služné 2. stupně V. hodn. třídy částkou 8.640 Kč, takže podle toho byla st-li pensijní základna vyplývající z funkčního služného určena správně a nemá tedy st-l nároku, aby mu do ní bylo započteno funkční služné v částce 11.040 Kč.

Stížnost podaná k nss neběře v odpor určení nové pensijní základny st-lovy, pokud jde o základní služné částkou 39.600 Kč, ani nepopírá, že st-l měl v den skončení činné služby služné 2. stupně V. hodn. tř., nýbrž obrací se toliko proti určení pensijní základny, vyplývající z funkčního služného, kterou jak zšr., tak žal. úřad ustanovily částkou 8.640 Kč, a namítá po této stránce, že žal. úřad opřel svůj výrok o ustanovení odst. 5 § 9 vl. nař. č. 96/30 Sb., podle něhož část pensijní základny státních profesorů vyplývající z funkčního služného určí se na základě

stavu v den skončení činné služby u ředitele vyšší střední školy, který měl služné V. hodn. tř. 2. stupně částkou 8640 Kč. Po té stránce stížnost tvrdí, že vláda porušila ustanovení § 1 zák. č. 70/30 a překročila zmocnění dané jí v § 5 tohoto zák., když v cit. § 9 odst. 5 vl. nař. č. 96/30 stanovila pensijní základnu, vyplývající z funkčního služného všem ředitelům středních škol jen podle 2. stup. funkčního služného § 75 plat. zák., nepřiznavši ředitelům oněch středních škol, jichž služební místa byla vl. nař. č. 115/26 zařaděna do 1. stup. funkčního služného, mezi nimi také st-le, pens. základnu, která by jim ve smyslu § 154 zák. č. 103/26 náležela, kdyby nebyli bývali přeloženi do výslužby před účinností tohoto zákona.

Nss neshledal stížnost důvodnou.

V daném případě na sporu jest otázka, zda tvrzený nárok st-lův má oporu v zák. č. 70/30, resp. zda příslušné ustanovení § 9 odst. 5 nař. č. 96/30 jest skutečně v rozporu se zákonem. V § 1 odst. 1 zák. č. 70/30 se stanoví, že pro státní zaměstnance, uvedené v §§ 1 a 2 zák. č. 103/26, na něž by se zákon ten vztahoval, kdyby nebyli bývali přeloženi do výslužby buď před jeho účinností neb sice po jeho účinnosti, avšak podle § 13 zák. č. 286/24, platí ode dne určeného v § 10 ustanovení §§ 153 až 156, §§ 158—160 a §§ 162—164 plat. zák. č. 103/26, mají-li podle platných pensijních pravidel nárok na odpočivné (zaopatřovací) platy. Dalším předpisem § 5 zák. č. 70/30 se vláda zmocňuje, aby stanovila předpisy pro určení pensijní základny osobám, na něž se vztahuje tento zákon, podle služebního poměru zaměstnancova v den skončení činné služby způsobem, nepřesahujícím míru stanovenou předpisy pro převod do nových platů podle části VII. plat. zák. č. 103/26.

Z předpisů, jichž platnost byla podle cit. § 1 zák. č. 70/30 vztažena v důsledku § 1 zák. č. 103/26 i na pensionování ředitelů vyšších středních škol, dlužno ve sporné otázce vzít v úvahu toliko §§ 153 a 154. Platí tudíž pro tyto osoby podle § 153 důsledně (t. j. před účinností plat. zák. vydané) předpisy o odpočivných a zaopatřovacích požitcích se změnami obsaženými v následujících ustanoveních (scil. část VI. plat. zák.) a se změnami, které se jinak podávají z tohoto zák. Z oněch (následujících) ustanovení přichází v úvahu jen § 154, podle něhož se odpočivné a zaopatřovací platy vyměřují z pensijní základny, kterou tvoří služné a přídavky, jež jsou výslovně označeny jako započitatelné pro výměru výslužného. Ježto pak služné profesorů podle § 72 plat. zák. (srov. slova: Jinak se podává z tohoto zákona) tvoří jednak základní služné a případně funkční služné, jest zřejmo a plyne z § 1 zák. č. 70/30, že tento počítal s tím, že i pro osoby pensionované před účinností plat. zák. dlužno při určování pensijní základny vzít v úvahu též případně funkční služné. Jest tu tedy vlastně obsaženo jen pojmové stanovení pensijní základny (co ji pojmově tvoří), avšak podklad pro určení číselné výše pensijní základny samotné pro nové odpočivné platy podle zák. č. 70/30, t. j. které služné a ve které výši tvoří pensijní základnu, nelze tu nalézt. Otázka ta jest, jak již nss vyslovil v nář. Boh. A 10484 a 10591/33 rozřešena teprve v § 5 zák. č. 70/30, který normotvornou činnost ve příčině určení výše pensijních základen přenesl výlučně na vládu, stanoviv jí pouze dvojí omezení; totiž, že má jednak přihlídnouti

ke služebnímu poměru, v němž byl zaměstnanec v době odchodu do výslužby, jednak že ono ciferní určení pensijní základny nesmí obsahově přesahovati míru stanovenou převodními předpisy obsaženými v části VII. plat. zák. č. 103/26.

Zákonodárce tedy v tomto druhém směru stanovil vládě pouze horní mez číselného rozsahu úpravy jí ponechané. Dolní mezí se zákonodárce vůbec přímo nezabýval, nýbrž pouze nepřímou, a to v § 6 odst. 2, kde jest opět jeden kategorický imperativ vízíci nikoliv však již přímo vládu, nýbrž úřady provedením pověřené. Myšlénka srovnávacího přídatku tam obsažená svědčí však o tom, že dolní mez zůstala všeobecně v zákoně zatím otevřena a bylo nesrovnalostí, které by z toho mohly vzniknouti, čeleno zatím zásadně způsobem jiným. Nutno pak teprve v jednotlivém případě zkoumati, zda a pokud určitá dolní mez z povahy věci a zákona se sama nepodává. Jiných mezí, než jak bylo shora uvedeno, pro vládu v zákoně není a tato v těchto mezích zcela normotvorně a na místě zákona určila i ciferně pensijní základnu.

Vláda tedy nesměla jíti přes onu zmíněnou horní mez v zákoně stanovenou, avšak pod tuto mez jíti mohla. V takovém směru, resp. jak hluboko mohla pod tuto mez jíti, není třeba v daném případě zatím blíže řešiti, neboť stanoví-li pak § 5 zák. č. 70/30, že pensijní základna pro odpočivné platy podle tohoto zák. nesmí přesahovati míru stanovenou předpisy v části VII. plat. zák., znamená to, že výše oné části pensijní základny, vyplývající z funkčního služného nesmí přesahovati onu míru funkčního služného, která přísluší řediteli střední školy při převodu do nových platů podle § 181 odst. 2 lit. a) a b) plat. zák., t. j. že míra v § 181 odst. 2 lit. a) obsažená jest maximem, pod něž však bylo možno vládě jíti. Z toho však plyne, že je-li dokonce již v § 75 odst. 2 plat. zák. přímo v zákoně obsažena zásada, že ředitelé středních škol mají býti zařaděni do 2. plat. stupnice funkčního služného, pak ani skutečností, že vláda použila již (nař. č. 115/26) zmocnění daného jí tímže předpisem plat. zák., podle něhož u jednotlivých ústavů může učiniti úchylnky, je-li to odůvodněno zvláštními okolnostmi a rozsahem ústavů (přearažením do I. stupnice), nebrání jí, aby v nař. č. 96/30 šla pod horní mez stanovenou v § 181 odst. 2 lit. a) a použila pouze převodních předpisů ve smyslu lit. b) odst. 2 § 181; podle této příslušelo by pak řediteli vyšší střední školy s požitky v. hodn. třídy 2. stup. plat. při převodu funkční služné stupně c/II funkčního služného stanoveného v § 75 odst. 1 částkou 8.640 Kč. Nelze proto shledati, že by tomu zcela odpovídající předpis § 9 odst. 5 odporoval předpisům zák. č. 70/30, resp. zák. č. 103/26, poněvadž nepřesahuje míru stanovenou pro převod do nových platů předpisy podle části VII. zák. č. 103/26, t. j. míru stanovenou v lit. a) odst. 2 § 181, z nichž tudíž nemůže ani st-li pro sebe nároku stížností hájeného vyvozovati.

Tím jest však již vysloveno, že neodporuje zákonu ustanovení § 9 odst. 5 nař. č. 96/30, určující část pensijní základny, vyplývající z funkčního služného pro ředitele vyšší střední školy se služebními požitky v době odchodu do výslužby V. hodn. třídy 2. plat. stupně částkou 8.640 Kč. Poněvadž pak stížnost zakládá svůj nárok jedině na tom, že ustanovení § 9 odst. 5 nař. č. 96/30, podle něhož byla st-li pensijní zá-

kladna z části vyměřena, jest nezákonné, padá tím jediný důvod celé stížnosti a slušelo ji jako bezdůvodnou zamítnouti. (Srov. nář. Boh. A 10.831/33.)

Č. 10.984.

Zaměstnanci veřejní: * Dobou ve smyslu § 15 odst. 3 posl. věty platového zák. č. 103/1926 Sb. pro vyloučení posledního náslužného přídavku započítatelnou jsou i válečná pololetí, započtená podle zák. č. 457/1919 Sb.

(Nález ze dne 8. ledna 1934 č. 2765/32.)

V ě c: Stanislav V. ve V. proti ministerstvu financí o úpravu služebního platu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-li, bernímu tajemníku u berní správy ve V., byly výměrem zem. fin. ředitelství v Praze z 22. listopadu 1929 od 1. ledna 1930 podle § 15 zák. z 24. června 1926 č. 103 Sb. poukázány: služné 6. platové stupnice, stupně f) s dvěma náslužnými přídávky ročních 27.600 Kč, dále činovné a výchovné a bylo jemu spolu sděleno, že zvýšení služného o poslední (třetí) náslužný přídavek od 1. ledna 1933 jest podle § 15 odst. 3 (poslední věta) plat. zák. č. 103/26 vyloučeno.

Z tohoto výměru podal st-l stížnost ze 4. prosince 1929, v níž brojil proti tomuto výměru s hlediska, že dosud nedovršíl 35 let skutečné služby a že pojetí ustanovení § 15 odst. 3 plat. zák. zem. fin. ředitelstvím neodpovídá předpisům §§ 197 a 165 odst. 3 plat. zák.

Stížnost tuto vyřídilo zem. fin. ředitelství v Praze jako námítky výměrem z 11. ledna 1930 takto: Ustanovení § 15 odst. 3 plat. zák. vylučuje postup úředníka do služného zvýšeného o poslední náslužný přídavek, jestliže dovršíl 35 roků služební doby započítatelné pro ustanovení úředníkem a pro zvýšení služného. Touto služební dobou, započítatelnou pro ustanovení úředníkem a pro zvýšení služného, rozumí se podle oběžníku min. fin. ze 14. listopadu 1928 č. j. 121.798 (příloha zem. fin. ředitelství ve Věstníku min. financí z roku 1929, částka II., bod 32) veškerá započítatelná služební doba, tedy nejen skutečná služební doba, nýbrž i započtená doba ideální, neboť nahrazuje v zásadě pojem celkové pro časový postup započítatelné služební doby. Dlužno proto do uvedené doby 35 roků včítati i válečná půlletí (2 roky a 6 měsíců), jakožto započtenou ideální dobu.

Z tohoto výměru podal st-l odvolání, kterému min. fin. nař. výnosem nevyhovělo z důvodů rozhodnutí zem. fin. ředitelství.

O stížnosti uvážil nss toto: — — — —

Nezákonnost spatřuje stížnost v tom, že nař. rozhodnutí odporuje prý zákonu vůbec, ježto se opírá toliko o oběžník min. fin. ze 14. listopadu 1928. Oběžník tento nemůže však nahraditi nebo změnit zákon, nemaje formy vl. nař. a nebyv vyhlášen ve Sbírce zák. a nař. Avšak nejen z těchto důvodů formálních, nýbrž i z důvodů materiálních jest prý oběžník citovaný protizákonný, ježto v celém plat. zákoně není řeči